

Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för Socialnämnden

---

*Antagen av socialnämnden i februari 2026
Avser helår 2025*

Innehållsförteckning

1 Grunduppdrag	4
2 Omvärldsbevakning	5
3 Helårsuppföljning av mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer	9
3.1 Vård, stöd och omsorg med kvalitet (SN)	10
3.1.1 Socialnämndens verksamheter ska möta omvärldsförändringar med ständig utveckling och tillvaratagande av invånarnas egna resurser.	12
3.1.2 Uppdrag 15. Bidra till den med Region Uppsala gemensamma omställningen mot en effektiv och nära vård som är samskapande, hälsofrämjande och förebyggande. (SN)	14
3.1.3 Uppdrag 16. Säkerställ tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg.(SN)	15
3.1.4 Uppdrag 17. Vidareutveckla det förebyggande arbetet kring barn och unga och säkerställ en hälsofrämjande inriktning inom nämndens insatser oavsett åldersgrupp. (SN)	15
3.1.5 Uppdrag 18. Stärk samarbetet med civilsamhället och den idéburna sektorn.(SN)	16
3.1.6 Uppdrag 19. Utveckla brukarinflytandet/medverkan inom socialtjänstens verksamheter med fokus på lokal representation. (SN)	17
3.1.7 Uppdrag 20. Skapa kvalitetsförbättringar i äldreomsorgen och LSS. (SN)	17
3.1.8 Uppdrag 21. Använd tidiga hemmaplanslösningar när det är möjligt och tillvarata det egna nätverkets resurser för stöd till barn och unga. (SN)	18
3.1.9 Uppdrag 22. Utforskande av nya evidensbaserade metoder inom vård och omsorg för att möta framtida demografiska utmaningar.	19
3.2 Fritids- och kulturaktiviteter som stärker samhällsgemenskapen och folkhälsan samt förebygger utanförskap (KS, UN, SN)	20
3.2.1 Uppdrag 23. Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar. (KS, SN, UN)	21
3.2.2 Uppdrag 28. Främja skolnärvaro och förebygga problematisk skolfrånvaro såsom hemmasittande i tidigt skede och för de mest utsatta. (SN, UN)	22
3.3 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)	22

3.3.1	Uppdrag 29, Frigör tid och resurser för kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa bördan. (Alla).....	23
3.3.2	Uppdrag 30. Öka värdet per skattekrone för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av lokalförsörjningsplan. (Alla).....	24
3.3.3	Uppdrag 31. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)	25
4	Uppföljning av utförare.....	26
5	Ekonomi	27
5.1	Verksamheternas förutsättningar.....	27
5.2	Årsbokslutet.....	29
6	Investeringar	32
6.1	Investeringar	32
7	Volym och nyckeltal	33
8	Ledningssystem för kvalitet.....	34
8.1	Systematiskt förbättringsarbete	34
8.2	Samverkan.....	34
8.3	Riktlinjer och rutiner	35
8.4	Synpunkter och klagomål	35
8.5	Avvikelser SoL och LSS	36
8.6	Lex Sarah	38
8.7	Tillsyner och granskningar.....	39

1 Grunduppdrag

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, insatser för personer med funktionsnedsättning, färdtjänst, riksfärdtjänst, flyktingmottagande, arbetsmarknadsåtgärder, kommunala aktivitetsansvaret, studie- och yrkesvägledning inom SFI, budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning. Inom dessa områden omfattar nämndens ansvar all den verksamhet som en kommun enligt lag är skyldig att bedriva liksom de åtaganden som kommunfullmäktige beslutar om att kommunen ska genomföra.

Socialnämndens verksamheter förvaltas av Vård- och omsorgskontoret, antingen i egen regi eller i extern regi genom olika avtalsformer. Utöver gällande lagstiftning och föreskrifter finns stor mängd av nationell kunskapsstyrning likväl som regionala och lokala styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter.

Ett urval av de viktigaste lokalt fastställda styrdokument:

- *Socialnämndens delegationsordning.
- *Riktlinje för handläggning av insatser enligt socialtjänstlagen för äldre och funktionshindrade
- *Riktlinjer för arbetet mot våld i nära relationer.
- *Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt.
- *Kompetensförsörjningsstrategi
- *Informationssäkerhetspolicy
- *Program för krisberedskap 2024-2027
- *Policy för jämlik hälsa och social hållbarhet
- *Program för integration
- *Upphandlingspolicy, med riktlinjer
- *Digitaliseringsstrategi
- *Styrmodell för Knivsta kommun
- *Vision 2040"

2 Omvärldsbevakning

Året som gått

Sammanfattning

Året har präglats av omfattande förändrings- och utvecklingsarbete, bland annat genom införandet av den nya socialtjänstlagen. Detta har lett till nya rutiner, anpassningar i systemstöd och flera utvecklingsinsatser inom alla verksamhetsområden både under vår och höst.

Fokusfrågor för året har varit förebyggande insatser till invånarna och kvalitetsutveckling samt bemanningsarbete i verksamheterna. Trots en förändrad omvärld och i vissa delar en utmanande personalförsörjning har nämnden upprätthållit god kvalitet i handläggning och omsorg och har en tydlig riktning för det fortsatta utvecklings- och omställningsarbetet kommande år.

Övergripande kvalitets- och utvecklingsfrågor

Det pågår ett ständigt förändrings- och utvecklingsarbete inom Vård- och omsorgskontoret utifrån lagändringar och förändrade förutsättningar. De senaste åren har förändringstrycket varit mycket högt.

1 juli 2025 kom ny socialtjänstlag vilket föregicks av omfattande förberedelser inom alla verksamheter och även utbildningsdag med socialnämnden och dialog om närmaste stegen framöver i den långsiktiga omställningen. Lagen syftar till att främja jämlika och jämställda levnadsvillkor, att kommunens verksamheter ska ha ett förebyggande perspektiv och att socialtjänsten ska vara lättillgänglig. Lagen kräver att socialtjänsten inkluderas i samhällsplaneringen och att insatser till individer inom alla verksamhetsområden grundas på vetenskap och beprövad erfarenhet. Lagen öppnar även för att insatser kan tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Efter en kartläggning av tidigare utbud av öppna insatser kunde socialnämnden i juni besluta om att fortsätta med insatserna med stöd av ny lagstiftning. Socialtjänstlagens breddade förebyggande uppdrag möjliggjorde att kommunens arbete för folkhälsa och integration integrerades i Vård- och omsorgskontoret. Ett axplock av exempel på andra förändringar utifrån den nya lagen är att flera myndighetsenheter infört "drop-in-tider" och implementerat "Klarspråk" i handläggning, att vuxenheten implementerat metodiken "Förstå familjen", att öppenvården ökat sitt brottsförebyggande arbete samt att dokumentationen utökats inom såväl handläggningen av orosanmälningar för barn som för öppenvårdens alla målgrupper. I mycket har framtagande av nya rutiner krävts, förändringar inom systemstöd, samt omarbetade politiska styrdokument. Utöver nya socialtjänstlagen har även andra lagändringar inträtt under året, till exempel inom sekretesslagstiftningen.

Ytterligare kvalitets- och utvecklingsarbeten under året har bland annat handlat om avslut av samsourcingprojektet, införande av nytt hjälpmedelssystem, samt allt fler länsövergripande samverkansfrågor med region Uppsala. Nya avtal tecknats både för sjuksköterskebemanningen jourtid i form av Viva Bemanning och driften av särskilt boende för äldre i upptrappning, i Villa Ängby genom Vardaga äldreomsorg. Arbetsmiljöverket har genomfört tillsyn i tre av nämndens verksamheter, en bred utbildningsinsats för medarbetare har genomförts avseende hot och våld och alla chefer, flera verksamheters medarbetare samt hela socialnämnden har också genomgått olika varianter av utbildning inom området välfärdsbrottslighet.

Barn

Inom barn- och ungdomsområdet ligger fokus på förebyggande insatser och en rättssäker

myndighetsutövning. Antalet orosanmälningar har ökat något, vilket bedöms bero på både ökad befolkning och stärkta informationsinsatser mot skola och vården. Inom familjerätten märks också en ökad efterfrågan på informationssamtal.

Allt oftare behövs insatser genom familjeteamet där familjebehandlare och boendestödjare samarbetar när föräldrar har psykisk ohälsa. Den mångåriga inriktningen att förebygga placeringar och arbeta för hemmaplanslösningar har fortsatt och ger effekt. När det ändå behövs en placering utanför familjen är det dock fortsatt utmanande att rekrytera familjehem med rätt kompetens. Inom nystartat BoB-samråd sker samverkan avseende ungdomsbrottslighet, under samordning av polisen.

Socialtjänstens öppenvård, "råd och stöd", fortsätter att få ökande volymer. Liksom föregående år är största ökningen inom området våld i nära relation och övriga behandlingsinsatser på vuxensidan, medan antalet ärenden på barnsidan ligger relativt stabilt. På senare tid märks även en ökning av anhörigstöd inom beroende och psykisk ohälsa. Verktygslådan har också utökats med fler slags grupper, föräldrautbildningar och behandlingsmetoder, bland annat inom det brottsförebyggande behandlingsarbetet.

Samverkan med BVC och skolor fortsätter och projekt för tidigt stöd till föräldrar med kognitiv nedsättning har implementerats. Uppsökandegruppen har haft en aktiv roll i samverkan med skola, polis och civilsamhälle och genomfört både trygghetsskapande och preventivt arbete bland unga.

Vuxna och äldre

Inom vuxenområdet har trycket varit stort i och med ökade volymer vilket lett till utökning av personalstyrkan inom myndighetsområdet. Samtidigt fortsätter komplexiteten i ärendena att öka, särskilt inom socialpsykiatri och skadligt bruk och beroende där samsjuklighet, hemlöshet och suicidrisk förekommer allt oftare. Insatsen boendestöd efterfrågas alltmer.

Inom ekonomiskt bistånd ligger antalet ärenden och utbetalt bistånd på en hög nivå jämfört med de senaste åren, men efter årets inledande ökning har nivån legat relativt stabil. Antalet överklaganden har dock ökat kraftigt vilket krävt betydande administrativa resurser att hantera.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt låg men har ändå ökat mer under året än för övriga kommuner i länet; och likaså långtidsarbetslösheten. Av de arbetslösa växer andelen som står långt ifrån arbetsmarknaden, vilket inneburit en allt större utmaning inom socialnämndens arbetsmarknadsåtgärder.

Biståndshandläggare och hemsjukvård har upprätthållit mycket goda ledtider i samband med utskrivningar från slutenvården, och arbetet med individbaserad strukturerad uppföljning (ISU) har påbörjats, som steg mot en allt mer kunskapsbaserad socialtjänst.

Estrids och Vilhelms gård har varit fullbelagda stor del av året. Invånare i behov av särskilt boende för äldre har ibland tackat nej till boende i annan kommun och istället valt att vänta på ledig plats i Knivsta, med utökad hemtjänst som följd.

Inom arbetsmiljöområdet har omsorgsverksamheterna berörts av ändrade regler om andningsskydd vilket inneburit utbildning av tillpassningsledare och en implementering av nya arbetssätt, framför allt i samband med introduktion av ny personal. Inom daglig verksamhet LSS bedrivs numera caféverksamhet i samverkan med öppna träffpunkten Lyckträffen och inom socialpsykiatri har Stegens öppna träffpunkt haft 1000 fler besök jämfört med år 2024.

Hälsa- och sjukvård

Volymerna inom kommunens delegerade hemsjukvård har minskat från föregående år. Inom hemsjukvården är hög patientsäkerhet och god arbetsmiljö i fokus. Trots ekonomiska resurser för

fler sjuksköterskor har sjukskrivningar och rekryteringssvårigheter påverkat personalsituationen negativt, vilket också fördröjt implementering av nya arbetssätt och verktyg. Trots detta har flera delar av kvalitetsarbetet gett goda resultat under året. Delegeringsprocessen har blivit säkrare och arbetet med avvikelser har intensifierats. Detta ger ökad kunskap och främjar patientsäkerhet men innebär också ökad administrativ belastning. Fortsatt satsning på digitalisering och utveckling av rutiner är därför viktigt framöver.

Händelser efter perioden/årsskiftet av väsentlig betydelse

Under nästa år fortsätter flera viktiga utvecklings- och förändringsarbeten av betydelse för socialnämndens verksamheter. Arbetet med kontinuitetsplanering fortsätter, bland annat med anledning av 2026 års nya lagkrav för hälso- och sjukvårdens beredskap. Föregående års utökning av egenkontroller och internkontroller behöver också fortsätta för att än mer säkerställa robusta processer och att organisationen tätas gentemot eventuell välfärdsbrottslighet. För att underlätta och möjliggöra det ständigt breddade uppdraget och den allt högre förändringstakten behöver även den digitala förmågan fortsätta att utvecklas, både för att minska ner onödig administration och för att höja analyskapaciteten och genom datadrivet arbetssätt förbättra beslutsstöd och uppföljning.

Inom LSS och socialpsykiatri fortsätter kompetensutvecklingsinsatsen via Yrkesresan och anpassningar till mer komplexa brukargrupper. Exempel på metodutveckling är ett mer familjeorienterat boendestöd samt en medverkan i ett forskningsprojekt som ska underlätta övergången till vuxenlivet för unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Hemsjukvården fortsätter med eget kvalitetsarbete samtidigt som personalomsättningen inom sjuksköterskegruppen förväntas vara en fortsatt utmaning.

Effekten av det nya äldreboendet förväntas vara att det finns tomma platser inom både Estrids och Vilhelms gård i början av året och även att hemtjänstvolymerna sjunker.

Hemtjänstens egenregi ska fokusera på att öka kontinuiteten för brukarna, effektivisera insatsrutiter och ett hållbart schema. Detta ska åstadkommas genom att dels se över hur planeringsverktyget TES kan användas mer optimalt, dels genom att implementera ett nytt verksamhetsanpassat schema samt genom att involvera medarbetarna mera i den dagliga insatsplaneringen.

Kompetensutveckling i form av Yrkesresan Äldre startar under våren och inom äldreomsorgen kommer det i och med nya lagkrav också att satsas på att forma en modell för kontinuerlig språkutveckling för medarbetare i form av både utbildning och språkombud.

Socialnämndens presidie kommer tillsammans med Vård- och omsorgskontorets ledning att delta i nationell lärprocess utifrån nya socialtjänstlagen, utformad av SKR. Informationsinsatser om ny socialtjänstlag fortsätter gentemot andra kontor och nämnder för utökad kommunövergripande samsyn och samverkan utifrån socialtjänstlagens övergripande mål. Verksamheterna rustas för att möta ökade och mer komplexa behov samtidigt som kvalitet, rättssäkerhet och tillgänglighet ska vidareutvecklas. Inom barn- och familjeområdet kvarstår utmaningar kring familjehemsrekrytering, samtidigt som nya arbetssätt utvecklas för att stärka kvaliteten och minska beroendet av externa lösningar. Vuxenenheten berörs av flera lagändringar och kommer att behöva ha en hög utvecklingstakt under året. Inom öppenvården påbörjas medling.

I pipeline för åren 2026 och 2027 finns mycket stora aviserade lagförändringar såsom

aktivitetskrav, bidragstak, mellantvång och nya repressiva insatser för barn och föräldrar, höjda språkrav inom äldreomsorgen, nya medicinska krav inom kommunal hälso- och sjukvård och påbörjad omställning i en samsjuklighetsreform. Tillsammans med fortsatta steg inom ny socialtjänstlag och de olika satsningarna för att utöka verksamheternas systematik i uppföljnings- och analysarbete innebär detta att förändringsarbetet inom socialnämndens verksamheter sker mot ett ständigt förändrat mål och ändrade förutsättningar. I och med detta, och därtill den övergripande demografiska utmaningen, krävs också ett utforskande arbetssätt och modet att prioritera och att prioritera bort i varje vägval för nämnd och förvaltning.

3 Helårsuppföljning av mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer

Kommunfullmäktige beslutar om inriktningsmål, uppdrag och indikatorer för nämnder i Mål och budget. För att förtydliga och fokusera nämndens arbete kan nämnden anta riktade nämndmål eller uppdrag utifrån inriktningsmålen. Nämnden kan också besluta om indikatorer för uppföljning.

Nämnden ansvarar för att följa upp sina mål och uppdrag samt bedöma hur resultatet bidrar till måluppfyllelse av inriktningsmålen. Bedömningen av nämndens måluppfyllnad baseras på verksamheternas rapportering.

För bedömning av måluppfyllnad används något av följande:

Bedömning	Vad bedömningen avser (prognos)
Grön - Målet är uppnått	Nämndens verksamhet tycks leda till de resultat som den vill se inom målet
Gul – Målet är delvis uppnått	Nämndens verksamhet tycks till viss del leda till de resultat som den vill se inom målet.
Röd – Målet är ej uppnått	Nämndens verksamhet bidrar inte till måluppfyllelse.

För bedömning av status för uppdragen används något av följande:

Bedömning	Rapportering
Grön – Uppdraget är påbörjat och pågår enligt planering, eller uppdraget är färdigt.	Beskrivning av vad som gjorts och vilka resultat som uppnåtts.
Gul – Uppdraget är påbörjat och pågår delvis enligt plan.	Beskrivning av varför uppdraget pågår delvis enligt plan och vad nämnden behöver göra för att ta ytterligare steg.
Röd – Uppdraget är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Eller att uppdraget inte är påbörjat trots att det borde vara det.	Beskrivning av varför uppdraget inte genomförs enligt planering och eventuell ändrad tidsplan.

Bedömning av utfall av indikatorer:

För indikatorerna i Mål och budget har kommunfullmäktige angivit vilken riktning som eftersträvas, det vill säga om det är önskvärt att ett värde ökar, bibehålls eller minskar. Rapporteringen av indikatorvärdet görs utifrån förändringar över tid, jämförelser med andra kommuner över tid och relevanta faktorer. Även interna uppföljningar kan bidra till innehållet. För bedömning av indikatorer används något av följande:

Bedömning
Grön – Utfallet för indikatorn bedöms som positivt i förhållande till den önskade riktningen
Gul – Utfallet för indikatorn bedöms som delvis positivt i förhållande till den önskade riktningen.
Röd – Utfallet är i en annan riktning än det önskvärda.

3.1 Vård, stöd och omsorg med kvalitet (SN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Alla som tar del av Knivsta kommuns vård och omsorg har rätt till valfrihet, delaktighet och inflytande över sin egen vardag. Oavsett var man bor eller vilken välfärd man tar del av ska verksamheten hålla god kvalitet. Det betyder att man ska beakta livsval och privatliv samt bidra till en meningsfull vardag.

Verksamheter inom vård och omsorg ska vara trygga, trivsamma och präglas av respekt för den enskilde. Detta förutsätter bland annat ett gott bemötande från personalen och ett systematiskt kvalitetsledningsarbete.

Om långtidsarbetslösheten ökar blir arbetet med att fler ska komma i egen försörjning allt viktigare. Här ska kommunens arbete kontinuerligt utvärderas och förbättras, eftersom det skapar både mänskliga och ekonomiska värden för den enskilde och för kommunen.

Att minska utanförskapet är en av de viktigaste samhällsutmaningarna att möta, eftersom det för med sig en rad utmaningar såsom ökade kostnader för försörjningsstöd och de negativa effekterna av att inte tillhöra en samhällsgemenskap.

Måluppfyllelse ●

Socialnämndens verksamheter är i ständig utveckling med fokus på kvalitet, rättssäkerhet och invånarnas delaktighet. Utifrån den demografiska utmaningen och snabba omvärldsförändringar krävs återkommande förnyelse för att säkra fortsatt önskvärd välfärdsleverans. Därför ökar vikten av att komma in tidigt och att rätt invånare får rätt insats i rätt tid.

Genom kvalitetsarbete, samverkan och kontinuerlig kompetenshöjning stärker verksamheterna sin förmåga att möta komplexa behov och förändrade förutsättningar, alltid med invånarnas resurser och delaktighet i centrum. För att kunna fortsätta leverera socialnämndens samhällsviktiga verksamhet under större kriser arbetar verksamheterna även med kontinuitetsplanering och beredskapsfrågor.

Trots många väl genomförda satsningar och goda resultat på många områden har fullmäktiges utvalda indikatorer inte nått sina målvärden. Därav bedöms målet i sin helhet som endast delvis uppnått.

Exempel på pågående satsningar och arbeten:

Myndighetsenheterna samverkar för en sammanhållen socialtjänst och arbetar med kvalitets- och arbetsmiljöfrågor samt nya kunskapsbaserade arbetsmodeller med fokus på uppföljning och ökad tillgänglighet, både digitalt och fysiskt. Socialpsykiatri har samtidigt påbörjat ett helhetsgrepp kring kvalitetsutveckling genom nya rutiner och utvecklar ett mer familjeorienterat boendestöd.

Kompetensutveckling sker genom nationella "Yrkesresan", som fler verksamheter anslutit sig till under året, samt inom äldreomsorgen genom certifieringar och specialutbildningar, t.ex. inom andningsskydd, förflyttning och delegeringar.

Nyanlända stöd genom tidiga insatser och samverkan med myndigheter och för KAA-ungdomar har ett nytt team-baserat arbetssätt införts. Enheten för råd och stöds familjebehandlare gör numera gemensamma hembesök med BVC i modellen "Barnsäkert".

Allt högre systematik i uppföljning och analys inom patientsäkerhetsarbetet har lett till en positiv utveckling, till exempel med förbättrad läkemedelsdokumentation, allt kortare ledtider i verksamheternas utredningar av avvikelser, samt ett mer systematiskt arbete med hälsoplaner.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning	Prognos
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (helhetssyn), andel (%) U21468 KF-indikator K: kvinnor M: män	94 K: 92 M: 96	84 K: 82,5 M: 87	79 K: 74,4 M: 85,2	Bibehålla	
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (helhetssyn), andel (%) U23471 KF-indikator	79	84,4	77,8	Öka	
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%) Kolada N15436 KF-indikator K: kvinnor M: män	87 K:86 M: 88	89 K:85 M: 93	85 K:88 M: 83	Öka	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) Kolada N31814 KF-indikator K: kvinnor M: män	30 K:26 M: 33	22 K:24 M: 21			

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (helhetssyn), andel (%)

Den sammanlagda nöjdheten inom hemtjänsten har sjunkit från föregående år och ligger nu under rikets snitt. I andra mått ligger kommunens hemtjänst istället över rikets snitt, som till exempel frågan om hur personalen utför sitt arbete (85 % nöjdhet) och på gott bemötande (97 % nöjdhet). En analys av den sjunkande siffran i brukarnas svar på frågan "nöjd sammantaget" är att hemtjänsten behöver bli bättre på att meddela brukarna om tillfälliga förändringar i schemat, vilket är ett betydande som sjunkit flera år i rad. Detta kommer därför vara ett av fokusområdena för hemtjänstens egenregi i förbättringsarbete framåt.

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (helhetssyn), andel (%)

inom egenregin Estrids gård har den sammanlagda nöjdheten ökat med 12 %-enheter från 60 till 72 %. Nöjdheten på Vilhelms gård har dock sänkts 14 % men är fortfarande strax över Estrids gård, vilket gör att resultatet på totalen är en försämring från förra året.

Värt att notera är att inget av kommunens boenden har en god svarsfrekvens i undersökningarna. Enkätresultaten är inte helt lättanalyserade. Till exempel är nöjdheten med gemensamhetsutrymmena 50 % sämre på Vilhelms gård jämfört med Estrids gård - detta trots att utrymmena är i det närmaste identiska. Trots utmaningen med analysen arbetar verksamheterna med sitt resultat och på Estrids gård görs årligen en egen enkätundersökning där brukare endast svarar på fem olika frågor. Den egna enkäten visar på 95 % nöjdhet.

Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%)

En fungerande skolgång är en central skydds- och friskfaktor för barn och unga, och målet om genomförd grundskola och gymnasieexamen delas av både skola och socialtjänst. Även om indikatorn inte visar måluppfyllelse för året har viktiga satsningar genomförts som behöver både fortsätta och följas upp långsiktigt. Häribland bör nämnas samverkansarbetet kring skolnärvaro som utökats ytterligare i år.

Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)

Nyckeltalet i Kolada för 2025 inkommer inte förrän i juni månad. I förvaltningens egen mätning har andelen hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd ökat ett par procentenheter jämfört med 2024. Indikatorn är omvärldsberoende och det finns fortsatt ett behov av att följa målgruppens utveckling noggrant och analysera olika omvärldsfaktorer och insatsers effekter, inte minst inför den kommande bidragsreformen, i syfte att stärka förutsättningarna för egen försörjning.

Inom ekonomiskt bistånd har ett individbaserat systematiskt uppföljningsarbete (ISU) påbörjats genom en målgruppsanalys. Underlag har tagits fram och kommer att analyseras utifrån aktuella frågeställningar under första kvartalet 2026. Den preliminära analysen visar att majoriteten av biståndsmottagarna återfinns i åldersgruppen 30–64 år, att ensamhushåll dominerar samt att kvinnor utgör en större andel av målgruppen.

3.1.1 Socialnämndens verksamheter ska möta omvärldsförändringar med ständig utveckling och tillvaratagande av invånarnas egna resurser.

Nämndmål

Omvärldsförändringar innefattar allt som påverkar socialnämndens verksamheter och innebär förändrade förutsättningar, såsom t ex demografiska förändringar, förändrad lagstiftning, samhällsförändringar och skiftande behov hos kommuninvånarna.

Ständig utveckling innefattas allt slags omställningsarbete.

Tillvaratagande av invånarnas egna resurser beskriver att socialnämndens stöd- omsorg- och vårdinsatser ska inriktas på att frigöra och utveckla den enskilde brukarens resurser, att brukarens eget nätverk inkluderas så långt det är möjligt, samt att civilsamhällets resurser nyttjas.

Måluppfyllelse ●

Utifrån de utvalda indikatorerna för målet kan måluppfyllelsen på helheten endast bedömas som delvis uppnått. Inom hela socialnämndens breda ansvarsområde håller dock såväl omvärldsspaningen, anpassningar till förändrade förutsättningar och rättssäkerheten en hög nivå.

Utöver ständiga förändringar utifrån lagändringar är inriktningen att ständigt förbättra verksamheterna utifrån nya insikter, bland annat utifrån en allt mer systematiserad uppföljnings- och analyskapacitet. Exempel på hälsofrämjande nyttigheter för invånarna är Lyckträffens samverkan med bygdegårdar, utökat föräldraskapsstöd och utveckling av samverkan runt skolnärvaro samt Tegelparkens implementering av länsövergripande arbetsmodellen ”goda levnadsvanor”.

Arbetsmarknad och integration arbetar strukturerat med etablering av nyanlända, individuella stegförflyttningar mot arbete eller studier genom SMAIL-metoden, samt nya arbetssätt för KAA-

ungdomar. Långvariga placeringar av barn och unga har under året kunnat avslutas på ett positivt sätt och flera vårdnadsöverflyttningar har genomförts.

Genom systematiskt kvalitetsarbete, omvärldsspaning, kontinuerlig kompetensutveckling, metodstöd och ett ökat fokus på samverkan utvecklas förmågan att möta komplexa behov och förändringar i omvärlden, med invånarnas delaktighet och egna resurser i centrum.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning	Prognos
Brukartiden i förhållande till total arbetstid inom hemtjänst i egen regi ska öka Egen undersökning Nämndindikator	60	55	49	Öka	
Kontinuiteten inom hemtjänsten ska förbättras Egen undersökning Nämndindikator	16	19	--	Minska	
Andelen återaktualiserade barn och unga ska minska Egen undersökning Nämndindikator	13	17	15,5	Minska	
Antalet invånare mellan 16-20 år som varken arbetar eller studerar ska minska Egen undersökning Nämndindikator	300	80		Minska	

Brukartiden i förhållande till total arbetstid inom hemtjänst i egen regi ska öka

Trots hemtjänstens arbete för att öka andelen brukartid har tiden minskat med 6 procentenheter från förra året. Orsakerna till att personalens tid behöver nyttjas till annat än insatser i brukarens hem är många: Utbildningar inom t ex patientsäkerhet, teammöten med arbetsgruppen och legitimerad personal är anledningar som är nödvändiga och positiva och där nytt schema framöver kommer ge ännu mer utrymme för sådana kvalitetsförutsättningar. Men andra anledningar är ineffektiva planeringsverktyg för insatsplanering och körrutter, till till bilvård och andra praktiska uppgifter, samt introduktion av timvikarier - är exempel på sådant som kan och behöver optimeras. Arbetet med förbättrad insatsplanering har fortsatt med ett omtag mot slutet av året och under början av kommande år kommer även andelen fast anställda öka för att både ge ökade förutsättningar till kvalitet och stabilitet samt för att minska tid som återkommande läggs ner för att introducera nyanställda.

Kontinuiteten inom hemtjänsten ska förbättras

Kontinuitetsmättet ingår inte längre i Kolada och kan därför inte längre jämföras med andra kommuner. Enligt RKA (rådet för främjande av kommunala analyser) beror detta på att måttet har kvalitetsproblem, är administrativt tungt och att jämförelser inte blivit rättvisande.

Verksamheten arbetar ändå för att förbättra sin kontinuitet gentemot brukarna. En egen mätning i efterhand – som är snarlik men inte fullt ut jämförbar med tidigare mätningar visar dock en sannolikt försämrad kontinuitet.

Analysen är att detta beror på den stora andelen timvikarier som enheten använder sig av, samt att arbetspassen för vikarier hållits så korta som möjligt.

Inför nästa år är strategin för hemtjänsten att använda färre timvikarier, vilket ger bättre förutsättningar för god kontinuitet.

Andelen återaktualiserade barn och unga ska minska

Andelen återaktualiserade barn och unga har under 2025 minskat från 2024 års resultat.

Enheten arbetar med att matcha rätt insats utifrån behov samt med att erbjuda insatser i ett tidigt skede för att förebygga att behovet av stöd ökar och att minska risken för att återaktualiseras inom socialtjänsten.

En orsak till att barn återaktualiseras inom enheten kan vara att familjer tackar nej till erbjudna insatser.

Antalet invånare mellan 16-20 år som varken arbetar eller studerar ska minska

Enheten för arbetsmarknad och integration har under året fortsatt att utveckla och förnya sitt arbete med målgruppen, framför allt genom alltmer uppsökande satsningar, såsom att knacka dörr och erbjuda stöd i hemmet. Annan nyhet för året är öppet hus för KAA ungdomar en gång per månad. Verksamheten bedömer att den sammantagna effekten blivit att fler ungdomar tackar ja till att ha kontakt, vilket är ett framsteg i sig.

På grund av en systemuppdatering är det vid tid för verksamhetsberättelsen tyvärr inte möjligt att få fram tillförlitlig statistik på hur många individer som under året varken arbetat eller studerat. Verksamhetens uppskattning är dock att mängden ungefär motsvarar förra årets volymer.

3.1.2 Uppdrag 15. Bidra till den med Region Uppsala gemensamma omställningen mot en effektiv och nära vård som är samskapande, hälsofrämjande och förebyggande. (SN)

Ute i hemsjukvården märks i vardagen den pågående omställningen när allt mer avancerad hälso- och sjukvård ges till invånare ute i deras bostäder.

Vård- och omsorgskontoret har ett flertal medarbetare som på del av sin tjänst ständigt bidrar till länsövergripande omställningsarbete. Utöver samverkansstrateg deltar olika funktioner till exempel i gemensam analysgrupp för samverkansprocesser i Uppsala län (GAP-UL), patientsäkerhetsgrupp, MAS- och MAR-nätverk, samverkansgrupper inom länets kunskapsstyrning med flera. Såväl strateger som chefer deltar genom remisshantering i framtagande av nya styrdokument för vård i samverkan och därtill deltar socialchef i t ex arbetsutskott för HSVO-samverkan i länet, i nationella socialchefsnätverket hos SKR, samt i olika referensgrupper till t ex Socialstyrelsen. Allt detta arbete bidrar till att Socialnämndens berörda verksamheter i bred samverkan kan delta i omställningen till en effektiv och nära vård på så stabil kunskapsgrund som möjligt.

Åtgärd	Analys
Aktivt medverka i aktiviteterna i lokal samverkansplan inom HSVO samt i gemensam partsanalys för utskrivningsklara i nytt länsövergripande avtal.	 <p>Berörda verksamheter och funktioner följer aktiviteterna i lokal samverkansplan inom HSVO, vilket redovisas till det lokala samrådet och delges socialnämnden. För Knivstabor som vistats på sjukhus har ingen partsgemensam analys behövts under året, eftersom kommunen för varje månad hållit sig under den avtalade snitt-tiden (två dygn) från utskrivningsklar till hemgång. Det förekommer dock brister från slutenvårdens delaktighet i utskrivningsprocessen, vilket krävt mer jobb från kommunens verksamheter. Mot slutet av året tillsatte den lokala tjänsteledningen inom HSVO en arbetsgrupp för att gemensamt analysera båda sådana och andra vårdkedjeavvikelser, för ett framtida gemensamt lärande.</p>

3.1.3 Uppdrag 16. Säkerställ tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg.(SN)

Åtgärd	Analys
Fortsatt samverkan med Utbildningskontorets SFI för internutbildning samt se över former för säkerställande av tillräckliga svenskkunskaper vid nyanställning.	 <p>Sammanfattningsvis är åtgärderna kopplade till att stärka medarbetares svenskkunskaper genomförda enligt plan under 2025, men med olika utfall i verksamheterna. Hemtjänsten har inte identifierat några medarbetare med behov av utbildning i vårdsvenska under året, vilket innebär att ingen utbildning genomfördes. På Estrids gård identifierades visst behov, men inga utbildningstillfällen kunde genomföras genom Utbildningskontoret på grund av brist på lärarresurser. I och med det förändrade lagkravet från och med juli 2026 har mot slutet av året istället såväl hemtjänsten som Estrids gård kontakt med andra utbildningsanordnare för att under kommande vår systematiskt säkerställa språkutveckling i vårdsvenska i linje med det nya lagkravet.</p>

3.1.4 Uppdrag 17. Vidareutveckla det förebyggande arbetet kring barn och unga och säkerställ en hälsofrämjande inriktning inom nämndens insatser oavsett åldersgrupp. (SN)

Exempel från en stor mängd förebyggande arbetsinsatser inom kontoret är det vidareutvecklade samarbetet skola/socialtjänst för en hög skolnärvaro samt årets breda satsning med såväl digital föräldrautbildning och ABC föräldrastödsprogram för alla föräldrar med barn 3-12 år. Knivsta har också som en av två kommuner i länet svarat ja på region Uppsalas förfrågan om att i samverkan delta i regionens framtagna av ett program för hälsosamt åldrande. Inom nämndens verksamhet för hemsjukvård har hälsosamtal införts vid patientens inskrivning och Tegelparkens LSS-boende arbetar med modellen "goda levnadsvanor". I övrigt har nämndens hälsofrämjande perspektiv in i det strategiska stödet för verksamheterna har under året förstärkts i och med att folkhälsouppdraget flyttat från kommunledningskontoret till Vård- och omsorgskontoret.

Åtgärd	Analys
Fokusera på vidareutvecklingen av den förebyggande och hälsofrämjande inriktningen i verksamheternas omställning till ny socialtjänstlag.	 <p>En förebyggande inriktning i socialnämndens verksamheter innebär både att insatserna ska vara främjande och förebyggande, men också att verksamheterna alltmer ska skärpa sin förmåga att i allt tidigare skeden identifiera stödbehov av olika slag, innan de vuxit sig stora.</p> <p>Inom myndighetsenheterna har t ex implementering av screeninginstrument fortsatt för att tidigt identifiera problem. Barn och unga samt Råd och stöd har etablerat strukturerad samverkan med polisens BOPS, vilket förbättrat hot- och riskbedömningar och säkerhetsplanering. Inom socialpsykiatriens sysselsättning deltar brukare initialt i aktiviteter på Stegen för att bryta isolering och bedöma förmågan till sysselsättning. Råd och stöd har vidareutvecklat Uppsökandegruppen med kontaktmannaskap mot skolor, deltagande i arbetsgrupper och projekt riktade mot ungdomar, samt aktivt arbete med BVC i <i>Barnsäkert</i> och fler hembesök jämfört med tidigare år. Goda levnadsvanor - enligt modellen för länets vård i samverkan - har implementerats på Tegelparkens serviceboende.</p>

3.1.5 Uppdrag 18. Stärk samarbetet med civilsamhället och den idéburna sektorn. (SN)

 Exempel på årets samarbete med civilsamhället är frivillignätverket, som är en etablerad del av kommunens integrationsarbete. Utöver enheten för arbetsmarknad och integration har under året även andra av socialnämndens verksamheter deltagit i nätverket för kunskapsutbyte.

Andra exempel är det idéburna offentliga partnerskapet med Röda korset som fortsatt genom samhällslötsen samt samverkan med svenska kyrkan i familjecentralen och i kommunens POSOM-arbete (Pysiskt och socialt omhändertagande).

Inom Lyckträffens öppna träffpunktsverksamhet engagerar sig en stor mängd volontärer. Inom Lyckträffen samverkas numera även med samtliga bygdegårdar för att anordna aktiviteter utanför kommunens centrum. Mot slutet av året växlades samverkan upp med Lyckträffens anhörigstödare, för handledning och utbildning från socialnämndens verksamheter.

Åtgärd	Analys
Inkludera berörda aktörer i samhället vid framtagande av den gemensamma lägesbilden.	 <p>Flera verksamheter deltar aktivt i lägesbilsarbetet och deltar i dialogmöten och arbetsgrupper vid behov. Uppsökandegruppen har i olika sammanhang lyssnat in andras iakttagelser och synpunkter till lägesbilden, bland annat genom deltagande i arbetsgrupp kopplad till motorburen ungdom. Däremot har inte några nya aktörer i samhället inkluderats i arbetet jämfört med tidigare år. Förvaltningen har utöver detta inte identifierat några ytterligare aktörer som borde bjudas in i lägesbilsarbetet.</p>
I etablerad samverkan med civilsamhället säkerställa att hela kommunen är målgrupp: landsbygd/tätort samt barn/äldre.	 <p>Verksamheterna har satsat på ökad synlighet och tillgänglighet, bland annat via kommunens webbplats,</p>

Åtgärd	Analys
	telefon, digitala bokningar, drop-in och öppen mottagning på Lyckträffen. Arbetsmarknad och integration har erbjudit sim- och cykelkurser för tredjelandsmedborgare samt samverkat med frivillignätverket. Råd och stöd har arbetat med Motorburen ungdom och marknadsfört sina insatser genom hemsidan, sociala medier och lokala evenemang som Knivsta marknad och suicidpreventiva dagen. På Lyckträffen har föreläsningar hållits av medarbetare inom beroende och våld i nära relation, och samarbeten har genomförts med bygdegårdsföreningarna och Svenska kyrkan i Alsike. Tillsammans har de arrangerat aktiviteter på landsbygden, inklusive bussresor för nyinflyttade och tidigare boende, samt gemensamma hälsoaktiviteter under vårens hälsovecka.

3.1.6 Uppdrag 19. Utveckla brukarinflytandet/medverkan inom socialtjänstens verksamheter med fokus på lokal representation. (SN)

Många verksamheter inom socialnämnden har under året arbetat utifrån verksamhetsspecifika utvecklingsbehov inom brukarinflytande. Exempel är att allt fler verksamheter deltar i olika former av brukarundersökningar, för att sedan använda i kvalitets- och utvecklingsarbete. Inom socialpsykiatri har ett omtag gjorts och brukarrådet återupptagits, efter ett uppehåll på nära två år. Boendestöd deltar i forskningsstudie "Transition" som handlar om att stötta brukaren att gå från ung till vuxen, där den unge bland annat får välja vilka delar av stödet man önskar få digitalt. Biståndsenheten har arbetat med att införa klarspråk i handläggningen. Det är en del i att göra det lättare för brukaren att vara delaktig. Ytterligare exempel är att utlåtande från föreningen funktionsrätt inkluderats i Knivsta kommuns remiss-hantering när det på länsövergripande nivå tagits fram förslag på styrdokument rörande hjälpmedel inom rörelse och kognition.

Åtgärd	Analys
Nyttja resultat i nya brukarundersökningar inom LSS för verksamhetsutveckling samt arbeta för förhöjd svarsfrekvens i samtliga undersökningar.	Under 2025 har brukarundersökningar och brukarråd genomförts mer systematiskt i flera verksamheter. Svarsfrekvensen i hemtjänsten ökade till 75 %, och inom LSS stöd och sysselsättning uppgick den till 68 %. Inom Socialpsykiatri och stödboende har både brukarråd och brukarundersökning genomförts, med aktivt deltagande från brukare och samverkan med myndighetssidan. Biståndsenheten har fortsatt utveckla IBIC och klarspråk samt deltagit i SKR:s brukarundersökning. Inom ISU har uppföljningar och utbildningsinsatser ökat, och flera enheter har påbörjat individbaserad systematisk uppföljning.

3.1.7 Uppdrag 20. Skapa kvalitetsförbättringar i äldreomsorgen och LSS. (SN)

Under året har medarbetare inom socialpsykiatri och LSS deltagit i fortbildningen Yrkesresan via SKR och FoU. Patientsäkerhetsarbetet visar både utmaningar och förbättringar, där ett tydligt målarbete och en mer systematisk struktur med kvartalsuppföljningar har stärkt det löpande

arbetet. Rapporteringen av avvikelser är god och hanteringen har förbättrats, både vad gäller ledtider och uppföljning, vilket bidrar till ökad patientsäkerhet.

Knivsta kommun har mycket goda ledtider vid utskrivning från slutenvården, vilket möjliggör snabb hemgång med planerad vård. Biståndshandläggningen arbetar aktivt för att stärka barnrättsperspektivet och har även påbörjat individbaserad strukturerad uppföljning (ISU) i linje med Socialstyrelsens rekommendationer, som stöd för fortsatt kvalitetsutveckling. För att möta invånarbehovet av särskilda boendeplatser på hemmaplan genomfördes under året en upphandling av kommunens blivande tredje särskilda boende för äldre. Samtidigt fortskrider arbetet med planering av kommande LSS gruppboendestäder.

Åtgärd	Analys
Delta från start i ny Yrkesresa funktionshinder för utförare.	Yrkesresan är en nationell satsning som erbjuder introduktion och kompetensutveckling inom socialtjänsten och utgår från bästa tillgängliga kunskap. År 2025 hade turordningen kommit till funktionshinderområdet - och berörda enheter i Knivsta har deltagit enligt plan.
Vidareutveckla metoder och mätetal som stöd i det systematiska kvalitetsarbetet.	Vård- och omsorgskontoret har genomfört ett pilotprojekt för att etablera ett datadrivet arbetssätt som stöd för kunskapsbaserad styrning. Projektet har resulterat i en sammanhållen arbetsmodell som möjliggör systematisk insamling, kvalitetssäkring och användning av data för uppföljning, analys och verksamhetsutveckling. För att utveckla den kunskapsbaserade styrningen maximalt har socialnämndens berörda verksamheter också tackat ja till deltagande i nationellt forskningsprojekt mellan SKR och Karlstad universitet i något som kallas "NUSO". Först ut var barn och unga, kommande år följer även verksamheter för vuxna och funktionshinder. Förvaltningens verksamhetsutvecklare stödjer. Därutöver har systematiken i uppföljningsarbetet av patientsäkerhet utvecklats vidare under året och är nu ett mycket gott chefsstöd i det dagliga arbetet. Flera enheter har också påbörjat implementeringen av ISU (individbaserad systematisk uppföljning), vilket rekommenderas av Socialstyrelsen för att kunna göra analys på verksamhetsnivå av aggregerad individdata.
Slutföra utvärdering av tillitsbaserad styrning inom hemtjänsten.	Beskrivning av införandet av tillitsreformen, och utvärderingen av densamma, har hanterats i nämnd. Aktiviteten från förvaltningens kvalitets- och utvecklingsavdelning är därmed avslutad men i verksamheternas utvecklingsarbete fortsätter arbetet.

3.1.8 Uppdrag 21. Använd tidiga hemmaplanslösningar när det är möjligt och tillvarata det egna nätverkets resurser för stöd till barn och unga. (SN)

Den mångåriga förebyggande inriktningen inom socialtjänsten i Knivsta kommun ger tydliga resultat. För samtliga målgrupper satsas på att bygga hemmaplanslösningar med olika former av öppet stöd, eller i kombination med stödboendet, och att i tidigt skede satsa på föräldraskapsstöd i olika former och samverka brett med t ex skola, vård och fritid. Utgångsläget för årets arbete är därför att kommunen i flera års tid varit den kommun i länet som har allra allra lägst andel av

kommunens ungdomar i HVB-hemsplaceringar. I budgetuppföljningen märks denna trend av även under år 2025 och som ny insats finns ytterligare variant av föräldrastöd. Samtidigt är det viktigt att använda sig även av tunga externa insatser när det verkligen behövs - och då blir istället vårdkedjan, med väl planerad hemgång och stöd från det egna nätverket mycket viktigt. Även samverkan mellan socialtjänst och polis är mycket viktig och där har en form av sekretessbrytande möten införts under året. För att kvalitetssäkra allt från utredning, val av insats, till genomförande satsas på olika former av utökad åtkomst till socialtjänstens egen verksamhetsdata. Och kommande analys och kvalitetsarbete efter medverkan i nationella forskningsstudien NUSO blir nästa steg i detta.

Åtgärd	Analys
Arbeta utifrån kunskapsbaserad utredningsmetodik och utveckla metoder för att jobba gemensamt över verksamhetsgränserna inom kommunen.	 <p>Exempel på verksamhetsöverskridande utvecklingsarbeten som pågått under året och kommer att fortsätta under nästkommande år: Bemanningsplanering, schemaläggning och vikariehantering inom omsorgen, gemensam metoddid för rättssäker handläggning inom myndighetsrådet. GÅ-möten för att hitta hemmaplanslösningar innan placering. Skattningsverktyget ASI används i utredningar rörande skadligt bruk och beroende och nätverksmöten används inom familjerätten. Råd och stöd samverkar både strukturellt och individuellt, bl a med Uppsökandegruppen, Familjeteam, SUF, Barnsäkert, Vänta Barnsäkert, SSPF samt projektet AVIS tillsammans med polisen, och bedriver informationsinsatser i skolor och förskolor. På strategisk nivå arbetar förvaltningen ständigt med sin omvärldsspaning och att hålla verksamheterna uppdaterade om nationella rekommendationer inom området.</p>

3.1.9 Uppdrag 22. Utforskande av nya evidensbaserade metoder inom vård och omsorg för att möta framtida demografiska utmaningar.

Flera enheter har under året påbörjat arbetet med Individuell systematisk uppföljning (ISU). Metoden rekommenderas av Socialstyrelsen och innebär att individers problem, behov, insatser och resultat löpande beskrivs och mäts, vilket ger kunskap och underlag för verksamhetens utveckling.

Vuxenenheten har påbörjat sitt deltagande i Yrkesresan för skadligt bruk och beroende och har deltagit i utbildning i metoden RIKKSAM samt i forum för erfarenhetsutbyte med andra kommuner. Enheten har också fortsatt arbetet med att öka andelen ASI-uppföljningar samt tillämpningen av UBÅT. På Råd och stöd har medarbetare under året deltagit i utbildningar gällande samsjuklighet, samarbetssamtal, Tryggare Barn, Samtal om frihet, känslereglering utifrån compassionfokuserad terapi, grundkurs i *Kriminalitet som livsstil*, PRINS-modellen, Min karta, CRAFT samt förebyggande av hot och våld. Inom LSS- och socialpsykiatri-verksamheterna pågår deltagande i Yrkesresan "funktionshinder för utförare" och övriga exempel på höjning av kunskapsbaserade nivån är utbildningar för medarbetare inom socialpsykiatri, såsom t ex MI-utbildning och första hjälpen till psykisk hälsa.

Åtgärd	Analys
Säkerställ i omställningen till ny socialtjänstlag att nya metoder som införs är evidens- och kunskapsbaserade.	Vid fortbildning av medarbetare har enhetscheferna under året styrt inriktningen mot att i första hand satsa på metoder som är evidens- och kunskapsbaserade, utifrån vägledning från t ex Socialstyrelsens Kunskapsguide, samt att prioritera medarbetarnas deltagande i nationella Yrkesresan. Rättsdatabaser nyttjas och inom vissa sakområden har vuxenenheten påbörjat arbetet med att ta fram rättspraxisdokument, vilket ytterligare stärker kvaliteten i beslutsfattandet. Myndighetsenheterna har under året hanterat en kraftigt ökad volym av överklaganden , varav ett mycket litet fåtal domar sedan gått socialnämnden emot. Detta visar på en hög grad av rättssäkerhet. För utökad analyskapacitet framåt utvecklas ett datadrivet arbetssätt och en högre systematik i egenkontroller och uppföljning.
Genom nyttokalkyler och datadrivet analysstöd väljs rätt metodval och insatsutbud utifrån befolkningens behov och socialnämndens förutsättningar.	Vid större vägval eller vid införande av ny metod i en verksamhet genomförs kartläggningar, utredningar eller olika former av nyttokalkyler för att säkerställa goda beslutsunderlag. För att få ännu bättre beslutsstöd och uppföljningsmöjligheter framöver har ett pilotprojekt inom datadrivet arbetssätt pågått under året, vilket framöver kommer att utöka analyskapaciteten. Arbetet möjliggörs både genom nedlagd tid av flera funktioner i Vård- och omsorgskontoret och genom statsbidragsfinansiering av medarbetare i centrala utvecklingsenheten.

3.2 Fritids- och kulturaktiviteter som stärker samhällsgemenskapen och folkhälsan samt förebygger utanförskap (KS, UN, SN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Fritids- och kulturaktiviteter bidrar positivt till både folkhälsan och det hälsofrämjande och förbyggande arbetet. Det skapar goda förutsättningar för ett gott samhälle.

I Knivsta finns ett blomstrande förenings- och kulturliv. Särskilt fokus i kommunens arbete ska ligga på att underlätta deltagande för barn, äldre och funktionsvarierade i olika aktiviteter, att öka tryggheten med förebyggande arbete samt att tillhandahålla ändamålsenliga anläggningar och lokaler.

Kommunen ska vara en möjliggörare för det civila samhället, som är det som bygger samhällsgemenskapen stark.

Biblioteksverksamheten är viktig och ska bidra till kunskapsförmedling och särskilt möta barn och äldre i deras behov. Det handlar bland annat om läs- och skrivkunnighet för de yngre, och digitalisering för äldre.

Måluppfyllelse

Viktiga och stående inslag i samhällslivet i Knivsta är Lyckträffens öppna träffpunkt för daglediga samt Stegens öppna träffpunkt för personer med psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning. För nyanlända har till exempel cykelkurs och simkurs genomförts under året och inom flyktingmottagningen ingår föräldrainformation om fritidsaktiviteternas betydelse för barnen samt vilka möjligheter som erbjuds i kommunen. Vid behovs ges praktiskt stöd för

anmälan och deltagande. Exempel från äldreomsorgen är musikgrupper på Estrids gård under våren samt aktiviteter tillsammans med Fritids- och kulturkontoret.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning	Prognos
Andel ungdomar som känner sig trygga på stan eller i centrum, KF-indikator K: kvinnor M: män	93 K:92 M:94			Bibehålla	-
Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, årskurs 7, 9 och årskurs 2 gymnasiet, andel (%), KF-indikator K: kvinnor M: män	68 % K:59 M: 79			Öka	-

Andel ungdomar som känner sig trygga på stan eller i centrum,

Indikatorn kommer ifrån nationella enkäten "Liv hälsa ung". Den senaste enkäten visar en positiv trend och nästa enkät genomförs först under våren 2026.

Trots att utvecklingen av den upplevda tryggheten inte kan presenteras i denna indikator har det kommunövergripande samarbetet runt trygghets- och brottsförebyggande frågor under året fortsatt att utvecklas inom redan uppbyggda ramar. Därtill har ett brottsförebyggande ansvar för socialtjänsten förtydligats i och med nya socialtjänstlagen, vilket bland annat lett till kompetenssatsning med en ny arbetsmetod inom öppenvården för de som påbörjat en kriminell bana.

Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, årskurs 7, 9 och årskurs 2 gymnasiet, andel (%),

Nästa enkät av Liv hälsa ung genomförs under våren 2026. I den senaste enkäten från 2023 märktes en nedåtgående trend för elever i åk 7 och åk 2 på gymnasiet medan eleverna i åk 9 hade en något mer positiv trend. Socialnämndens verksamheter har ett mycket tydligt hälsofrämjande och förebyggande inriktning, med särskilt fokus på barn och unga.

3.2.1 Uppdrag 23. Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar. (KS, SN, UN)

Flera av nämndens verksamheter deltar i det kommungemensamma lägesbilsarbetet och samarbetar på olika sätt i trygghetsarbetet. Till exempel har det under året funnits en arbetsgrupp kring motorburen ungdom. Därutöver gör uppsökandegruppen en viktig insats för att skapa trygga mötesplatser på stan.

Åtgärd	Analys
Delta i breddad målgrupp även för yngre elever i SSPF-samverkan.	 <p>Uppstarten av SSPF-junior är just nu pausad, men Vård- och omsorgskontoret har framfört sina önskemål om hur SSPF junior skulle kunna organiseras och kommer att delta i utvecklingen av arbetssättet framöver.</p>

3.2.2 Uppdrag 28. Främja skolnärvaro och förebygga problematisk skolfrånvaro såsom hemmasittande i tidigt skede och för de mest utsatta. (SN, UN)

Socialtjänstens arbete har ett tydligt fokus på skolnärvaro genom såväl utredningar och öppenvårdsinsatser som fria nyttigheter för föräldrar och unga.

Inför 2025 har samverkansmodellen *Främja skolnärvaro* förstärkts genom etableringen av ett gemensamt närvaroteam tillsammans med elevhälsan samtidigt som det etablerade samarbetet med skolorna i enskilda ärenden och skolteam har fortsatt. En generell digital föräldrautbildning avseende skolnärvaro har genomförts liksom två föräldragrupper med fokus på problematisk skolfrånvaro. Andra föräldrautbildningar som genomförs är bland annat Tryggare Barn, COPE tonår och Föräldraskap i Sverige. Ett tiotal medarbetare har utbildats i föräldrastödsmetoden ABC och fyra föräldrastödsgrupper enligt denna metod har genomförts.

Därtill bidrar socialnämnden genom deltagande i familjecentralen, ett växande utbud av föräldrautbildningar samt i kommungemensamma uppsökande insatser såsom nattvandring, klassbesök och tematräffar för föräldrar, i nära samverkan med skola, fritidsverksamhet och polis (SSPF).

Åtgärd	Analys
I samverkan med skolan genomföra satsning i de lägre årsklasserna på generell föräldrautbildning avseende skolnärvaro.	För att öka skolnärvaro har, i tillägg till flera andra föräldrautbildningar, även en generell digital föräldrautbildning avseende skolnärvaro genomförts och två föräldragrupper med fokus på problematisk skolfrånvaro.

3.3 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

En långsiktig ekonomi i balans innebär att intäkter och kostnader ska gå ihop i takt med att andelen exploateringsintäkter i driftbudgeten över tid fasas ut. Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

Måluppfyllelse

Årets bokslut visar på ett överskott på drygt 1 % för Socialnämnden.

Nämnd och förvaltning har en väl inarbetad ekonomistyrningsprocess med tydlig förankring hos varje budgetansvarig chef och med transparent rapportering till nämnd. Ekonomistyrningen går hand i hand med målstyrningen där varje ekonomiskt beslut ska vara väl avvägt utifrån ett syfte som utgår ifrån kommunens resurser, socialnämndens grunduppdrag, individens behov och givna verksamhetsmål. Synergieffekter från samverkan med interna och externa samarbetspartners ska nyttjas och i och med demografisk och samhällselig utmaning ska även välfungerande verksamheter sträva efter förnyelse för fortsatt ekonomi i balans kommande år.

Två gånger årligen får socialnämnden en bred presentation och analys av jämförelsetal i Kolada som tillägg till annan verksamhetsanalys under året. Exempel på ekonomiska nyckeltal:

Nettokostnadsavvikelse IFO är trots på en relativt hög nivå som dock är i mitten av länets kommuner. De senaste åren har Knivstas kostnad IFO kr/invånare varit näst lägst i länet samt med ett mycket bra läge i riket. Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg har minskat årligen efter 2019 och var 2024 nere under rikets snitt samt tredje lägst i länet.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning	Prognos
Medborgarundersökning n - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) KF- indikator K: kvinnor M: män	85 K:89 M: 81	86 K:90 M: 82	90 K:91 M: 89	Bibehålla	

Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)

Medborgarundersökningen visar ett förhöjt resultat jämfört mot föregående år på den samlande frågan om hur kommunen totalt sköter sina verksamheter. På frågan om hur invånaren anser att specifikt socialnämndens verksamhetsområden fungerar har svarsresultatet avseende verksamheter för personer med funktionsnedsättning höjts medan resultaten istället sjunkit avseende socialtjänstens stöd till utsatta personer samt avseende äldreomsorgen. Flera av verksamhetsområdena har generellt i riket och länet haft en nedåtgående trend under några år. Inom samtliga frågor som specifikt berör socialnämndens ansvarsområde är dock invånarnas nöjdhet markant högre i Knivsta än både snittet i länet och snittet i riket.

3.3.1 Uppdrag 29, Frigör tid och resurser för kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa bördan. (Alla)

 För att minska administrativ börda och frigöra resurser har under året integrationer genomförts mellan verksamhetssystem, nationellt kvalitetsregister och skattningsverktyg. Förutom att minska dubbelarbete stärker det förutsättningar för god kvalitet i behovsbedömning och i dokumentation. Inom SKRs nationella "handslaget" deltar kontoret i flera initiativ som syftar till effektivisering och automatisering. För att minska pappershantering används i hög utsträckning säker e-post och Kivra. När nya arbetsmoment tillkommer i verksamheterna, till exempel med anledning av ny lagstiftning, är utgångspunkten alltid att hitta det upplägg som kräver minst administrativa resurser.

Atgärd	Analys
Genom nyttokalkyler och omvärldsspaning, i hållbar takt införa automatisering och digitalisering där det omfördelar eller skapar värde.	 Inom "Handslaget" har det arbetats med införande av "säker digital kommunikation", vilket kommer att innebära en mer robust kommunikation mellan socialnämndens verksamheter och andra myndigheter. Inom handslaget har även förberedelserna för GIF (gemensam

Åtgärd	Analys
	informationsförsörjning) påbörjats inom ekonomiskt bistånd. Integrationer har genomförts mellan verksamhetssystemet Viva och senior alert samt Viva och skattningsverktyget ASI Inom äldreomsorgen pågår arbete med att testa nya modeller för att optimera schemaläggningen. Därtill har nyttokalkyl genomförts för ett kommande bredare nyttjande av digital tillsyn samt införande av läkemedelsautomater. Projektstart nästa år. Verksamheternas omvärldsspaning innebär både utforskande av andra värdeskapande digitaliseringar samt deltagande i forum för att stärka kunskapsunderlaget inför redan beslutade satsningar.
Fortsätta arbetet med att förenkla systemstödet till verksamheterna.	Som ett direkt svar på chefernas behov av förenklat systemstöd har ny stödstruktur införts. Internt systemstöd har under hösten påbörjat att tillsammans med leverantören av det största verksamhetssystemet möta chefer i olika konstellationer med tät regelbundenhet, för snabbare svar på möjlig åtkomst av önskad data. Utöver detta har den alltmer systematiserade uppföljningen inom patientsäkerhetsområdet inneburit stärkta förutsättningar för berörda enhetschefer att höja träffsäkerheten i sitt utvecklingsarbete.

3.3.2 Uppdrag 30. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av lokalförsörjningsplan. (Alla)

Åtgärd	Analys
Utveckla analys- och beslutsstöd för ledning och styrning av socialnämndens verksamheter.	Vård- och omsorgskontoret har genomfört ett pilotprojekt för att etablera ett datadrivet arbetssätt som stöd för kunskapsbaserad styrning. Projektet har resulterat i en sammanhållen arbetsmodell som möjliggör systematisk insamling, kvalitetssäkring och användning av data för uppföljning, analys och verksamhetsutveckling.
I all myndighetsutövning och utförande säkerställa rätt insats till rätt person i rätt tid på verksamhets- och individnivå.	Principen rätt insats till rätt person i rätt tid är känd i verksamheterna. Alla myndighetsenheter arbetar systematiskt med rättssäker handläggning, bland annat genom regelbundna ärendegenomgångar, metodmöten och framtagande av rättspraxisdokument. Samverkan mellan enheterna är väl utvecklad via GÅ-möten, teammöten och andra strukturerade samverkansformer, vilket bidrar till att rätt insats ges till rätt individ i rätt tid. Vuxenheten har stärkt barnrättsperspektivet genom konsekvent användning av barnkonsekvensanalyser och klarspråk i beslutsunderlag och beslut. Råd och Stöd, tillsammans med andra enheter, har utvecklat gemensamma rutiner för våld i nära relation och BAS-team.

3.3.3 Uppdrag 31. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)

Kontorets chefer arbetar för både god arbetsmiljö och attraktivt rykte. Flera verksamheter har under året arbetat med Sunt arbetslivs friskfaktorer, och medarbetare uppmuntras att utvecklas genom att byta arbetsområde inom kontoret. Minst tre personer har på så vis bytt roll och verksamhet istället för att lämna kommunen.

Ett nytt avtal med Uppsala universitet har utökat kontorets mottagande av socionomstudenter och även inom utförarenheterna tas många studenter emot, vilket i något fall även lett till rekrytering efter avslutad praktik.

För chefer och medarbetare erbjuds handledning och kompetensutveckling både på verksamhets- och individnivå för ett livslångt lärande för individen och en organisation som är anpassningsbar utifrån förändrade förutsättningar.

I arbetet för en mer tillgänglig socialtjänst har nya ingångar för medborgare formats utifrån även medarbetares önskemål om förändrade arbetssätt. För ett nära ledarskap har en handläggartjänst på biståndsenheten omvandlats till gruppleddartjänst. Samtidigt har personalstyrkan utökats inom ekonomiskt bistånd och skadligt bruk/beroende, vilket stärker förutsättningar inom både kvalitet och arbetsmiljö.

Åtgärd	Analys
I samverkan med lärosäten och länets aktörer säkerställa en god tillgång på verksamhetsförlagda utbildningsplatser i socialnämndens verksamheter.	Ett nytecknat avtal med Uppsala universitet har inneburit utökat mottagande av socionomstudenter för myndighetsområdet och IFO. Även inom utförarverksamheterna finns en hög ambitionsnivå att ta emot studenter. Inom hemsjukvården har det under året ändå inte varit möjligt att ta emot fysioterapistudenter eller sjuksköterskestudenter, i och med enhetens egna bemanningsbekymmer, men under hösten kunde en student tas emot inom arbetsterapi. Hemtjänsten har tagit emot två elever samt en elev för validering under året. Inom LSS Stöd och sysselsättning har längre praktikperioder genomförts för elever från vård- och omsorgsprogrammet. Särskilt boende Estridsgård och Enheten för socialpsykiatri och stödboende har haft god samverkan med lärosäten och tagit emot flera VFU-studenter, där en student även rekryterats som vikarie efter avslutad praktik.

4 Uppföljning av utförare

Avtalsuppföljning sker dels genom avtalsdialoger med leverantörer och utförare, dels genom de avtalsuppföljningar som delges nämnden. Under 2025 har kvalitets- och utvecklingsavdelningen genomfört en avtalsuppföljning för ny leverantör inom Sjukskötersketjänster för beredskap. Denna uppföljning genomfördes och mynnade ut i två åtgärds punkter som leverantören har genomfört. Avtalsuppföljning har också genomförts för Vilhelms gård i samband med att ny upphandling genomfördes under året. Avtalsuppföljning har också påbörjats för Lyckåsen och Dadelvägen LSS-boende samt för privat utförare för hemtjänst. På grund av omprioriteringar och vakanser har tidplanen förskjutits för dessa uppföljningar, vilka kommer att avslutas tidig vår 2026.

5 Ekonomi

5.1 Verksamheternas förutsättningar

Tilldelad ram från kommunfullmäktige

Socialnämnden tilldelades medel för 2025 i den av kommunfullmäktige antagna Mål & budget 2025 (MoB). Nämndens totala ram uppgår till 385 miljoner kronor, vilket är en ökning med 5,46% (19,9 miljoner kronor) jämfört med ändringsbudgeten föregående år.

Förutom den tilldelade ramen erhöll nämnden en tilläggsbudget på 0,2 miljoner för lönesatsning 2025 och två verksamheter har flyttats till socialnämnden från kommunstyrelsen med tillhörande budget:

- Budget- och skuldrådgivning 0,2 miljoner,
- Konsumentrådgivning 0,3 miljoner.

Bokslutreglering för ersättning till Försäkringskassan (SFB) för statlig personlig assistans beräknades på 20 personer år 2025.

Den genomsnittliga indexuppräknings för socialnämndens verksamheter låg på 2,9%, medan SKR:s beräknade kostnadstryck (PKV) för 2025 landat på 3,1%. Däremot har vissa avtal räknats upp högre än 3,1% om deras kostnad för innevarande år var känt utifrån avtalsförändring eller om avtalen styrs med omsorgsprisindex (OPI) som hamnat på 3,6% under 2025.

Volymuppräknings

I Socialnämndens framtagna budget är volymuppräknings för år 2025 bedömd utifrån varje verksamhets förutsättning, vilket omnämns under respektive verksamhetsområdes driftsbudget. På totalen var budget för volymuppräknings 15,4% eller 15,4 miljoner för externt köpt stöd och vård, jämfört med delårsprognos 2024. Förutom det har LOV-hemtjänst och delegerad HSL - som är den verksamhetstyp som har störst brukarvolym - är med samma jämförelse uppräknad med 11,8%.

Internt effektiviseringsbeting på hemtjänstens egenregi

I den lagda nämndbudgeten inrymdes ett beräknat underskott på LOV hemtjänst i egen regi motsvarande 1,1 miljoner kronor och räknades som ett internt effektiviseringsbeting.

Ersättningen per timme inom hemtjänst räknades upp med definitivt omsorgsprisindex (OPI) på 3,6%.

Nämndens budget

I socialnämndens framtagna budget beräknades indexuppräknings enligt PKV och prognos för OPI på 3,1%, samt lokaluppräknings enligt KPI 3%. Den statliga satsningen på äldreomsorgen 2025 prognostiserades landa på cirka 4,2 miljoner och räknades in i budgeten i sin helhet. Satsningen planerades att användas på samma sätt som tidigare med att bland annat upprätthålla och öka sjuksköterskebemanning, behålla en extra biståndshandläggare och utbildningar.

Ekonomisk avvikelse

Redan i synpunkter på inriktningsbeslutet 2025 aviserade förvaltningen att kommunbidraget på 383 miljoner inte skulle räcka till för att tillsammans med kända externa intäkter täcka alla kostnader, varför en ekonomisk avvikelse på 3,1 miljoner föreslogs att läggas inom budgetramen att lösas av verksamheterna under pågående budgetår. Inom ramen för denna budget har kända effektiviseringar och kända statsbidrag redan räknats in i budget, men den ekonomiska avvikelsen har ändå behövt ökas till 5,9 miljoner. Detta till följd av kraftigt ökade volymer inom

äldreomsorgen, färdtjänst och ekonomisk bistånd, vilka var svåra att förutse under våren 2024.

Delar av avvikelsen bedömdes kunna lösas under 2025 genom ännu okända statsbidrag samt ännu ej påbörjade eller effektberäknade utvecklingsarbeten och effektiviseringar. Genom att lägga denna budgetjusterande post centralt inom ramen utpekade inte inom vilka verksamheter dessa effektiviseringar eller intäktsökningar måste ske, rent budgetteknisk ingår avvikelsen i posten Vård & omsorg i särskilt/ annat boende.

Omfördelning inom kommunfullmäktiges budget

Precis som tidigare år har Socialnämnden valt att göra förändringar inom ramen för kommunfullmäktiges budget, främst för en rätt benämning i räkenskapssammandragen. I och med förändrad styrning från KF har Socialnämnden numera eget mandat att göra sådana ändringar.

Assistansersättning (LSS) 2025 följer den nationella nivån och har ökat därför från 332,6 kr per timme år 2024 till 342,6 kr.

Externa projektmedel

Under 2025 har socialnämnden erhållit 18 miljoner i statsbidrag

- 4,6 miljoner Äldreomsorgssatsningen
- 1,9 miljoner Äldreomsorgslyftet
- 2,6 miljoner statsbidrag för omställning till ny socialtjänstlag
- 0,1 miljoner statsbidrag för att förbereda kommunerna i införandet av ett nytt socialtjänstdataregister
- 1,2 miljoner god och nära vård
- 0,1 miljoner avser statsbidrag för hälsosamtal
- 0,4 miljoner Bostad först
- 0,25 miljoner Föräldraskapsstöd
- 0,5 miljoner Civilt försvar
- 0,7 miljoner Skolsociala team
- 0,09 miljoner Ensamhet bland äldre
- 1,5 miljoner statsbidrag Tidiga insatser i samverkan, vilket är anledningen till budgeterat överskott inom flyktingmottagandet.
- 1,4 miljoner kr Samordningsförbundet, finansiering av samverkansinsatsen "En väg in, steget vidare", används till finansiering av två arbetsmarknadssekreterare och del av projektledare.
- 1 miljon i statsbidrag för arbete med psykisk hälsa och suicid prevention
- 0,5 miljoner Förebygga brottslighet
- 0,3 miljoner i habiliteringsersättning
- 0,2 miljoner Våld i samverkan
- 0,6 miljoner Prestationsbaserat statsbidrag till ökad sjuksköterskebemanning

5.2 Årsbokslutet

Budgetavvikelsen för Socialnämndens verksamheter 2025 uppvisar ett överskott på 3,98 miljoner kronor. Nettokostnad 2025 uppgår till 380 miljoner kronor, jämfört med 358 miljoner år 2024. Detta motsvarar en ökning med 6,2% jämfört med föregående år.

Utfallet är 2,6 miljoner kronor bättre än prognosen efter augusti månad. Det förbättrade utfallet beror på mindre volymer än prognostiserat inom missbruk och inom barn och unga.

Nämnd- och styrelseverksamhet redovisar ett underskott på 0,1 miljoner kronor jämfört med budget 2025 eftersom kostnadsutvecklingen har varit högre än indexuppräknningen. Indexuppräkning 2,1% och riksdagsmannaarvudet ökade med nästan 4%.

LOV - hemtjänst och delegerad HSL anger nämndens samlade resultat på området, för såväl beställarsidan som utförare i egen regi. Området redovisar ett underskott på 0,8 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen är 2% och bedöms som marginell.

Den totala beställda tiden har minskat med 2,5% jämfört med föregående år. Av dessa har biståndsbedömda hemtjänststimmar ökat med 3%, medan delegerad hälso- och sjukvård har minskat med 18%. Antalet unika individer är i stort sett oförändrat, vilket innebär att den genomsnittliga beviljade tiden per brukare har ökat i takt med omsorgstygnden. Förändringen medför ett ökat bemanningsbehov inom hemtjänsten, vilket driver kostnader. Att hälso- och sjukvården minskar innebär dock vanligtvis inte motsvarande kostnadsreduktion, eftersom hemtjänst och hälso- och sjukvård ofta utförs vid samma besök, och resorna till brukarna ändå måste göras i samma, eller högre, omfattning. Detta är en anledning till underskottet, tillsammans med viss ökning av behov av dubbelbemanning.

Vård & omsorg i ordinärt boende övrigt redovisar ett underskott på 2,7 miljoner kronor jämfört med budget och har på totalen kostat ca 3,7 miljoner kronor mer än föregående år. Detta beror till viss del på att ökad belastning nattetid krävt en utökning av nattpatrullens personal under delar av året. En annan förklaring är att kostnaderna för inhyrd bemanning av sjuksköterskor ökat, såväl inhyrda till den egna verksamheten samt kostnaden av den upphandlade jourberedskapen på kvällar och helger. En ytterligare orsak till förändringen är att socialpsykiatrien, på grund av förändrade verksamhetsbehov, omfördelat personalkostnader från stödboendet till boendestöd, vilket dock inte påverkar nämndens totala resultat.

Vård & omsorg i särskilt/annat boende redovisar ett överskott om 6,2 miljoner kronor. Resultatet påverkas av posten ekonomisk avvikelse som inte hörde samman med någon enskild verksamhet och därför budgettekniskt har placerats inom området. Överskottet speglar därmed inte ett faktiskt verksamhetsöverskott utan är av teknisk karaktär. Sammantaget är nämndens budget inom området i balans.

Under 2025 har antal brukare äldre ökat med 8 personer och kommunens äldreboenden har varit fullbelagda. Även antal externt köpta platser har ökat med 6 brukare. Denna utveckling ligger i linje med budgetplaneringen.

Insatser LSS i ordinärt boende redovisar ett överskott på 2,7 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet beror delvis på att vissa beslut och insatser inom både personlig assistans och daglig verksamhet har avslutats under perioden. Utrymme för nya beslut inom personlig assistans har inte behövt nyttjas. Resten av överskottet förklaras av flera minskade kostnader i flera verksamheter avseende såväl personal som arvoden med mera.

Bokslutsregleringen, d v s en återbetalning till finansförvaltningen, har landat på 1,8 miljoner kronor.

Insatser LSS i boende med särskild service redovisar ett underskott på 1,6 miljoner kronor jämfört med budget. Fördyringen sker trots att antalet unika individer med insatsen har minskat jämfört mot både budget och föregående år. Anledningen är att brukare bytt boendeform under året vilket gett högre kostnad per dygn.

Färdtjänst och riksfärdtjänst redovisar ett underskott på 0,9 miljoner kronor jämfört med budget 2025, vilket motsvarar en negativ avvikelse på 9%. Detta är alltså en förhöjd nettokostnad trots att förhöjda egenavgifter gett drygt 64 % ökade intäkter jämfört med 2024. Antal tillstånd och antal nyttjade resor inom färdtjänst är i princip oförändrade år 2025 jämfört med år 2024. Gällande riksfärdtjänst har kostnaderna ökat med 20% under 2025 jämfört med utfall 2024, det handlar om cirka 0,1 miljoner kronor. Kostnadsökningen kan därför sannolikt förklaras främst av högre kostnad per resa men behöver analyseras ytterligare under kommande år.

IFO öppenvård och stöd redovisar ett överskott på 2,8 miljon kronor. Överskottet beror främst på att personalkostnader har varit lägre än budgeterat till följd av vakanser, korttidsfrånvaro och arbete inom externa projekt. Därutöver har kostnader för skyddat boende för barn cirka 0,5 miljoner konterats på IFO vård och stöd institution/annat boende, men var budgeterade tillsammans med kostnader för vuxna på detta verksamhetsområde för öppenvård och stöd.

IFO vård och stöd institution/annat boende visar ett överskott på 3 miljoner kronor. Inom verksamhetsområdet har dock behovet av externa placeringar för vuxna, bland annat flera inom tvångsvård på SIS-institution, varit högre än budgeterat och kostat 2,2 miljoner mer än vad som budgeterats. Denna kostnadsökning har dock kostnadsmässigt mer än väl kunnat balanseras genom att behovet av nya placeringar på barn och unga istället varit 3,8 miljoner lägre än budgeterat. Glapp mellan anställningar och korttidsfrånvaro har också bidragit till överskottet, samt omfördelning av löner från stödboende till boendestöd.

IFO ekonomiskt bistånd redovisar en negativ avvikelse på -1,8 miljoner kronor, det innebär en ökning med 16% jämfört med budget. Antalet hushåll och kostnader för ekonomiskt bistånd har under 2025 varit relativt stabilt med endast mindre variationer mellan månaderna. Jämfört med 2024 är nivån i år dock 12 % fler hushåll och 22 % högre kostnader. I budgeten beräknades volymutvecklingen till cirka 10 procent i högre kostnader, vilket bidrar till att förklara det prognostiserade underskottet.

Flyktingmottagande redovisar ett överskott på 2,7 miljoner kronor. Flera faktorer har bidragit till avvikelsen. Den största orsaken är föregående års oklarheter kring effekterna av regeländring avseende ersättning ukrainska flyktingar. Detta har medfört att hyror överbudgeterats, då en kostnad som förut belastade kommunen skulle falla bort. Utbetalad ersättning för ekonomiskt bistånd flykting prognostiseras vara lägre än budgeterat. Därtill har antalet ensamkommande barn ökat något under perioden, men utan att medföra några nya kostnader.

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott på 0,5 miljoner kronor som relateras till vakanser på enheten för arbetsmarknad och integration. Under året har 128 ungdomar feriearbetat och 10 ungdomar har deltagit i Rookie startup.

Konsumentrådgivning: Knivsta köper tjänsten av Tierps kommun sedan några år tillbaka och det har medfört att kostnaden för konsumentrådgivning har minskat. Verksamheten redovisar ett överskott.

Budget och skuldrådgivning: Budgetanslaget för budget och skuldrådgivning är lägre en kostnaden som debiteras från Uppsala kommun, vilket medfört en negativ avvikelse på 0,02 miljoner kronor.

Nettokostnadsuppställning årsbokslut

Nämndens verksamheter	Nettokostnad 2024	KF Budget 2025	Tillägg och avdrag 2025	Nettokostnad 2025	Budgetavvikelse 2025
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 545	1 487		1 592	-105
Vård och omsorg enligt SoL och HSL					
-LOV - hemtjänst och delegerad HSL	36 993	38 723		39 512	-789
-Vård & omsorg i ordinärt boende övrigt	33 925	34 973		37 662	-2 688
-Vård & omsorg i särskilt/ annat boende	97 534	110 656		104 453	6 203
Ekonomisk avvikelse		-5956		0	-5 956
Vård och omsorg enligt LSS och SFB					
-Insatser LSS i ordinärt boende	40 964	46 521	-1 782	42 042	2 696
-Insatser LSS i boende med särskild service	56 157	59 609		61 199	-1 590
Färdtjänst och riksfärdtjänst	10 014	9 957		10 878	-921
Individ och familjeomsorg					
-Ifo öppenvård och stöd	32 231	33 947		31 114	2 832
-Ifo vård och stöd institution/annat boende	36 642	40 386	202	37 618	2 970
-Ifo, ekonomiskt bistånd	10 468	11 258		13 083	-1 815
Flyktningmottagande	-3 903	-2 793		-5 459	2 666
Arbetsmarknadsåtgärder	5 636	6 577		6 093	484
Konsumentrådgivning och energirådgivning	0	283		264	19
Budget- och skuldrådgivning	0	187		210	-23
Summerat	358 207	385 814	-1 580	380 251	3 983

6 Investeringar

Under 2025 har inga investeringsmedel nyttjats för inventarieinvestering. Medel för reservkraft planeras till år 2027.

6.1 Investeringar

Investering	KF investeringsram 2025	Tillägg investeringsram 2025	Investeringsutgift 2025	Avvikelse investering 2025
Inventarier	100	0	0	100
Reservkraft	1000	0	0	1000
Summering	1 100	0	0	1 100

7 Volymer och nyckeltal

Område	Nyckeltal	Utfall Helår 2021	Utfall Helår 2022	Utfall Helår 2023	Utfall Helår 2024	Plan Helår 2025	Utfall Helår 2025
Hemtjänst	Biståndsbedömd tid	56 780	54 308	47 732	54 774	58 136	56 678
	Antal brukare totalt	223	249	252	252	260	251
Särskilt boende äldre	Antal brukare totalt	123	145	145	154	156	162
	Antal brukare köpta platser	11	7	14	14	20	20
Insatser enligt LSS	Boende särskild service LSS, antal brukare totalt	45	47	45	46	47	42
	Daglig verksamhet LSS, antal brukare totalt	42	45	47	49	48	49
	Korttidsvistelse LSS, antal brukare totalt	10	9	10	11	10	9
Institutionsvård, stödboende och familjehem	Institutionsvård och stödboende, antal vuxna	12	23	17	23	25	32
	Institutionsvård och stödboende vuxna, antal vårddygn	2 416	2 506	2 874	5 002	4 500	6 701
	Institutionsvård och stödboende, antal barn/unga	11	7	9	6	8	7
	Institutionsvård och stödboende barn och unga, antal vårddygn.	3 324	2 073	1 900	1 650	1 700	772
	Familjehem, antal barn/unga	33	33	25	23	22	20
	Familjehem barn/unga, antal vårddygn	7 662	7 045	6 803	7 550	7 500	6 760
Ekonomiskt bistånd	Ekonomiskt bistånd, antal individer	121	133	120	151	135	174
	Ekonomiskt bistånd, andel individer med långvarigt ekonomiskt bistånd.	33 %	29 %	23 %	22 %	27 %	24,1 %

8 Ledningssystem för kvalitet

8.1 Systematiskt förbättringsarbete

Vård- och omsorgskontoret arbetar kontinuerligt med utveckling genom APT, avvikelshantering, brukardialoger och utbildningsinsatser. Fokus ligger på resurseffektivitet, metodutveckling, kvalitetsuppföljning och stärkt brukarmedverkan. Kompetensen höjs löpande genom utbildningar inom bl.a. dokumentation, metoder och rättssäker handläggning.

Brukare och närstående har under året bidragit via synpunkter, klagomål, enkäter och brukarråd. Deras erfarenheter har lett till konkreta förbättringar i bemötande, tillgänglighet och aktiviteter. Enkäter för barn, vuxna och äldre samt verktyg som ASI och UBÅT har använts för att systematiskt samla in synpunkter, vilka sedan analyserats som underlag för utveckling.

Medarbetarna har varit aktiva i kvalitetsarbetet genom avvikelserapportering, enhetsmöten, metodträffar och planeringsdagar. Kollegialt lärande har stärkts med reflektionstid, handledning och utveckling av processer och rutiner. Delaktigheten har även omfattat avvikelseråd, egenkontroller, ombudsroller och dagliga brukarmöten. Nytt för året är handledning för personal inom våld i nära relationer samt satsningar på psykologisk trygghet i arbetsgrupper.

Ett stort antal utbildningar har genomförts, bland annat inför den nya socialtjänstlagen. Barn- och familj har utbildats i HLS, Tejping och SAVRY; vuxenenheten i rättssäker handläggning, klarspråk, ISU, ASI, UBÅT, bemötande och barnrättsperspektiv. Biståndsenheten har utbildats i Äldre och alkohol och ISU. Yrkesresan har varit central inom flera verksamheter. Inom LSS, socialpsykiatri och Råd- och Stöd har satsningar gjorts på samsjuklighet, MI, TAKK, PYC, våld i nära relationer, kriminalitet, skolfrånvaro, känsloreglering och delaktighet för brukare. På särskilda boenden har personal utbildats i bl a psykisk hälsa hos äldre, palliativ vård och vårdrelaterade infektioner.

8.2 Samverkan

Samverkan bidrar till utveckling av verksamheterna och det stöd som ges till Knivstas medborgare. Samverkan sker på flera plan, både inom respektive enhet, mellan enheter och avdelningar inom vård- och omsorgskontoret, mellan andra kontor i kommunen, med externa utförare, med andra kommuner i länet samt Region Uppsala.

Vård- och omsorgskontoret har under 2025 haft en väl utvecklad samverkan både internt och externt. Inom enheterna sker kontinuerlig samordning genom rapportering mellan arbetspass, teammöten, APT, metodmöten och ärendedragningar. Fasta tider för samverkan mellan olika enheter inom Vård- och omsorgskontoret har bidragit till en mer sammanhållen socialtjänst. Vuxenenheten och Enheten för socialpsykiatri har haft gemensamma halvdagar för att utveckla förbättrade samverkansrutiner.

Lokalt finns även samverkan med ideella organisationer såsom KPR/RFH, Friluftsförbundet, Svenska med baby. Via Lyckträffen sker samverkan med Gredelbykyrkan, PRO, SPF, Lions, Rädda Barnen, Upplandsstiftelsen, Knivsta trädgårdssällskap och ett antal studieförbund. Kommunen har också en etablerad IOP med Röda korset, kring funktionen samhällslots.

Extern samverkan sker löpande med hälso- och sjukvården, skola, elevhälsa, polis, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, idéburna organisationer och privata aktörer. Arbetet bedrivs både på strukturell nivå, exempelvis genom deltagande i forum som SSPF, SUF, Familjecentralen, BOPS och SMADIT, och på individnivå via SIP-möten, GÅ-möten och

gemensamma planeringar. På så sätt säkerställs samsyn och helhet i insatserna kring den enskilde. Kommunen samverkar också med andra kommuner bland annat via Socialchefsnätverk, Socialjour, Barnahus, Arbetsledare jourtid, Överförmyndarförvaltning samt hjälpmedel i Uppsala län (HUL). Estrids gård har exempelvis samverkat med Arbetsförmedlingen och utbildningsanordnare för introduktionsjobb och praktik. Vissa enheter har också samverkan med universitet och gymnasieskolor för att ta emot VFU och APL.

Knivsta kommun ingår i närvårdssamverkan mellan Region Uppsala och länets kommuner. Samverkan kring hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) bedrivs för att uppnå helhetssyn och långsiktighet i arbetet med att skapa goda förutsättningar för invånares hälsa och välbefinnande. I Knivsta finns politiskt samråd för HSVO och på tjänstemannanivå lokal tjänsteledning för HSVO. Ytterligare forum inom specifika sakområden sker för samverkan med Region Uppsala, länets kommuner, länsstyrelsen och FOU-S sker i olika konstellationer.

8.3 Riktlinjer och rutiner

Kvalitets- och utvecklingsavdelningen samordnar och upprättar flertalet av vård- och omsorgskontorets styrdokument på övergripande, områdes- samt enhetsnivå. Bland årets utvecklingsinsatser märks implementeringen av ett digitalt ledningssystem för kvalitet enligt SOSFS 2011:9, som ska ge medarbetare enklare tillgång till processer och styrdokument. Publiceringen av ledningssystemet har påbörjats och kommer att pågå under hösten 2025. Under 2026 kommer merparten av ledningssystemet vara publicerat.

Under 2025 har tre riktlinjer för vård- och omsorgskontoret uppdaterats: riktlinje för individuellt förskrivna hjälpmedel, riktlinje för rehabilitering på kommunal primärvårdsnivå samt riktlinje för handläggning av insatser enligt socialtjänstlagen för äldre och med personer med funktionsnedsättning.

Arbetet med rutiner har under året omfattat samtliga utförare och enheter på myndighet. Sammantaget har arbetet under året präglats av en omfattande översyn där befintliga rutiner reviderats, nya rutiner upprättats och arbetssätten säkerställts genom genomgång av vård- och omsorgskontorets huvudprocesser, med syfte att skapa tydlighet, rättssäkerhet och kvalitet i handläggning och utförande av insatser.

Rutiner tas regelbundet upp och förankras på enheternas APT samt via veckobrev eller andra informationskanaler. I flera verksamheter har rutiner även kopplats till avvikelsearbetet, där nya behov identifieras och befintliga rutiner uppdateras.

8.4 Synpunkter och klagomål

Vård- och omsorgskontoret hanterar synpunkter och klagomål genom en strukturerad process för att säkerställa kvalitets- och förbättringsarbete. Rutiner för synpunktshantering är tydliga och inkluderar aktiv uppmuntran av feedback från brukare och närstående, med möjlighet att lämna synpunkter både direkt till enhetschefen och via kommunen. Synpunkter och klagomål hanteras löpande och används som en del i verksamhetens kvalitetsutveckling och diskuteras i ärendedragningar, metodmöten och med enhetschefer för att identifiera mönster och trender som kan indikera brister i kvaliteten.

Under året har synpunkter och klagomål inkommit i varierande omfattning inom förvaltningens olika verksamheter. Inom hemtjänst och särskilt boende har synpunkterna främst rört bemötande, trygghet, personalplanering och trafiksäkerhet, medan flera LSS-verksamheter inte har mottagit några klagomål. Inom socialpsykiatri och stödboende har inkomna synpunkter i huvudsak lett till

verksamhetsutveckling, exempelvis justerade öppettider. Inom myndighetsutövningen har klagomål främst avsett handläggning, bemötande och tillgänglighet, särskilt inom ekonomiskt bistånd, vilket har resulterat i vidtagna åtgärder såsom förbättrade arbetssätt, tätare dialog och i vissa fall byte av handläggare. Samtliga verksamheter arbetar med att hantera synpunkter skyndsamt, återkoppla enligt rutin samt använda inkomna synpunkter som underlag för lärande och utveckling, även om behov finns av fortsatt utveckling av systemstöd för uppföljning och statistik.

Antal synpunkter/klagomål

Synpunkten/klagomålet avser	Under övrigt - fyll i vad synpunkten/klagomålet avser	Antal synpunkter/klagomål
Bemanning		1
Bilkörning		3
Handläggning		6
Inflytande		
Information		4
Samverkan		1
Tillgänglighet		7
Trygghet		4
Övrigt - vad?	Kvalitet i insats/genomförandet	7
Övrigt - vad?	Bemötande och kompetens	4
Övrigt - vad?		
Summa synpunkter och klagomål		37

8.5 Avvikelser SoL och LSS

Inom vård- och omsorgskontoret har arbetet med avvikelshantering fortsatt att utvecklas under 2025. Alla verksamheter har ett ansvar att uppmärksamma, rapportera, utreda och vid behov vidta åtgärder utifrån avvikelser. Arbetet sker systematiskt genom rapportering i Viva, utredning i dialog med berörda samt återkoppling till personal på exempelvis APT för lärande och förbättring. Återkommande avvikelser analyseras för att förebygga upprepning och vid behov kompletteras arbetet med riktade utbildningsinsatser. Myndigheten arbetar kontinuerligt för en rättssäker handläggning, och den ökade rapporteringen bidrar till kvalitetsutveckling. Ett fortsatt utvecklingsområde är att säkerställa att utredningar påbörjas så snart som möjligt efter att en avvikelse rapporterats till närmaste chef.

I verksamhetsberättelsen redogörs för avvikelser utifrån socialtjänst, SoL och LSS, medan hälso- och sjukvårdsavvikelser redogörs för i patientsäkerhetsberättelsen. Det kan även inkomma avvikelser i vårdkedjan mellan Region Uppsala och Vård- och omsorgskontoret gällande socialtjänst. 13 sådana avvikelser som rör socialtjänst har inkommit.

Avvikelserna inom SoL och LSS för socialnämndens ansvarsområde har upprättats inom följande verksamheter:

Radetiketter	Avvikelse rapport	Organisatorisk avvikelse Vård och omsorg
Biståndshandläggare LSS	2	

Radetiketter	Avvikelse rapport	Organisatorisk avvikelse Vård och omsorg
Biståndshandläggare SoL	2	
Boendestöd	47	2
Daglig verksamhet	5	
Ekonomiskt bistånd	20	
Estrids gård	42	1
Hemtjänst egen regi Knivsta	13	
Personlig Assistans	4	
Råd och stöd	0	
Stödboende Vuxen	28	
Tegelparken	7	
Vuxen	11	
Hemsjukvård	2	3
Totalsumma	220	6

Statistiken visar att avvikelser förekommer inom samtliga verksamhetsområden, med störst volymer inom boendestöd, särskilt boende (Estrids gård), stödboende vuxen, ekonomiskt bistånd och hemtjänst. Den höga rapporteringsnivån inom dessa verksamheter är kopplad till enheter med hög komplexitet, omfattande brukarinsatser och hög arbetsbelastning, där riskerna för avvikelser är större.

Avvikelsekategoriseras även utifrån typ av händelse, det vill säga vilket område bristen eller risken för brist avser. Tabellen nedan redovisar fördelningen av avvikelse typer under året.

Avvikelser till följd av utebliven eller försenad insats (67 rapporter) är även under året den vanligaste kategorin, vilket pekar på fortsatta utmaningar kopplade till planering, bemanning och genomförande av insatser. Brister i handläggning (39) samt brister i dokumentation (31) utgör också en betydande andel av avvikelserna och indikerar behov av fortsatt arbete för att stärka rättssäkerhet, spårbarhet och kvalitet i både myndighetsutövning och utförande.

Analysen visar att avvikelser i huvudsak är kopplade till brister i planering, informationsöverföring och rutinföljsamhet, vilket i flera fall har lett till uteblivna eller försenade insatser samt brister i omsorg och omvårdnad. För att hantera dessa brister har rutiner har setts över och förtydligats, och i ärenden med hög komplexitet har samverkan med andra aktörer stärkts, bland annat genom samordnade insatser och strukturerad uppföljning. Sammantaget syftar åtgärderna till att skapa ökad förutsägbarhet, stärkt rättssäkerhet och förbättrad kvalitet i verksamheterna.

Typ av händelse	Antal
Utebliven eller försenad insats	67
Brister i omsorg och personlig omvårdnad (t.ex. hygien, matsituation, förflyttning)	23
Brister i dokumentation (t.ex. avsaknad, felaktig, ej kommunicerad)	31
Fysiska övergrepp (t.ex. slag, nyp och hårda tag)	6
Brister i handläggning	39

Typ av händelse	Antal
Brister i fysisk miljö, utrustning och teknik	11
Brott mot sekretesslagen	6
Sexuella övergrepp (t.ex. verbal kränkning och sexuella gränsöverskridanden)	1
Informationsöverföring	9
Brister i tillsyn	3
Bemötande	6
Psykiska övergrepp (t.ex. hot, bestraffning, trakasseri, kränkning)	6
Ekonomiska övergrepp (t.ex. stöld, förskingring, utpressning)	1
Totalsumma	220

8.6 Lex Sarah

Arbetet med Lex Sarah är förankrat i samtliga enheter. Medarbetare informeras regelbundet på APT, enhetsmöten och i samband med introduktion om skyldigheten att rapportera missförhållanden eller risk för missförhållanden. Frågan tas också upp vid behov i gruppmöten för att skapa ökad medvetenhet och en kultur där rapportering ses som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Utredning och bedömning av inkomna rapporter görs enligt rutin.

Rapporter sammanställs och analyseras för att identifiera mönster och förhindra upprepning. Lärdomar återkopplas till medarbetarna, och vid behov har rutiner och arbetsmetoder reviderats.

Vuxnenheten: En rapport har inkommit. Händelsen rörde brister i handläggning och skydd för personer med vårdbehov. Utredningen visade att det inte var fråga om ett allvarligt missförhållande enligt Lex Sarah, men vissa brister i dokumentation uppmärksammades. Åtgärder har vidtagits genom förbättrad dokumentation vid riskbedömningar och införande av gruppledarfunktion för operativt stöd.

Socialpsykiatri och stödboende: Enheten har haft två allvarliga avvikelser där Lex Sarah-utredning har påbörjats. Situationerna handlar om bristande rapportering, dokumentation och följsamhet till rutiner. Dessa två allvarliga avvikelser utreds tillsammans med SAS.

Hemtjänsten: Det har rapporterats två händelser enligt Lex Sarah som båda handlar om brister i bemötande.

Estrids gård: Under året har en rapport utretts enligt Lex Sarah av SAS. Utifrån vad som framkommit i utredningen bedöms att det som inträffat är ett missförhållande men inte ett allvarligt sådant och att händelsen därför inte ska anmälas till Inspektionen för vård och omsorg. Utredningen avslutas 251230.

Samtliga rapporter enligt Lex Sarah handlar om vuxna brukare som har SoL-insatser.

Vad avsåg lex Sarah rapporten?	Resultat av utredningen	Är händelsen anmäld till IVO?	Resultat av IVO:S utredning
Brister i handläggning (tider mm.) Brister till skydd för personer med missbruksproblematik (LVU, LVM) inom Vuxen myndighet	Bedömdes inte vara ett allvarligt missförhållande eller påtaglig risk för allvarligt missförhållande i socialnämndens verksamhet och ska därför inte anmälas till IVO.	Nej	Ej aktuellt
Bemötande/utförande av insulin-insats, hemtjänst	Både omedelbara och planerade åtgärder för att trygga för den enskilde och förebygga liknande händelser.	Nej	Ej aktuellt.
Bemötande/sexuella trakasserier, hemtjänst	Berörd medarbetare har arbetsbefriats och avslutat sin anställning.	Nej	Ej aktuellt
Bristande rapportering och dokumentation, utebliven tillsyn. Stödboende.	Enheten uppdaterar berörda rutiner och arbetssätt.	Ja	Ja, svar inkommit, inga ytterligare åtgärder krävs.
Bristande agerande och följsamhet till rutiner, brister i tillsyn. Stödboende.	Enheten uppdaterar berörda rutiner och arbetssätt.	Nej	Ej aktuellt.
Bristande agerande och följsamhet till rutiner. Hemtjänst	Bedömde som allvarligt missförhållande och beslut att anmäla till IVO. Varning utfärdades till medarbetare.	Ja	Inväntar resultat.
Återkommande avvikelser gällande hot och våld mellan brukare. Estrids gård.	Enheten uppdaterade åtgärder och förhållningssätt.	Nej	Ej aktuellt.

8.7 Tillsyner och granskningar

IVO genomförde under hösten 2024 en nationell tillsyn av kommunernas myndighetsutövning för barn och unga, med fokus på placeringar, hantering av orosanmälningar, uppföljning och egenkontroll. Knivsta kommun fick i augusti 2025 kritik avseende brister i kontroller inför placeringar och formalisering av egenkontroll, vilket har åtgärdats. Nämnden redovisade vidtagna och planerade åtgärder under hösten, och i januari 2026 meddelade IVO att åtgärderna godtas och att ärendet avslutas.

IVO genomförde under hösten 2024 en tillsyn av Stödboende barn och unga med fokus på registerkontroller. Tillsynen resulterade i förbud mot fortsatt verksamhet, då registerutdrag tidigare hanterats enligt en kommunövergripande rutin som inte var tillämplig för stödboendet. Sedan hösten 2024 hanteras registerutdragen korrekt. Ny stödboendeverksamhet för unga kan komma att öppnas.

Arbetsmiljöverket har under perioden genomfört tre tillsyner inom vård- och omsorgsverksamheterna. Hemtjänsten har haft en tillsyn under hösten vilket resulterade i fyra krav på åtgärder som har hanterats och lett till att ärendet avslutats. Visst arbete fortsätter under kommande vår. Vid Tegelparken genomfördes en tillsyn med fokus på hot och våld, där två krav på åtgärder identifierades och ett återbesök är planerat till februari. Vuxenheten har även omfattats av en nationell tillsyn avseende hot och våld, med krav på riskbedömning och uppdatering av säkerhetsrutiner utifrån identifierade risker.